

6. SINIF SOSYAL BİLGİLER 3.ÖĞRENME ALANI: ORTAK MİRASIMIZ BECERİ TEMELLİ TESTİ

Soru 1: Türklerin ilk anayurdu Türkistan'dır. Türkistan Türklerin yaşadığı ülke anlamına gelmektedir. Orta Asya sert karasal iklimin yaşandığı, geniş bozkırların olduğu bir coğrafyadır. Coğrafyanın özellikleri bozkır kültürünün gelişmesine neden olmuştur. Türklerin sosyal ve ekonomik yapısı da bozkır kültürüne göre şekillenmiştir.

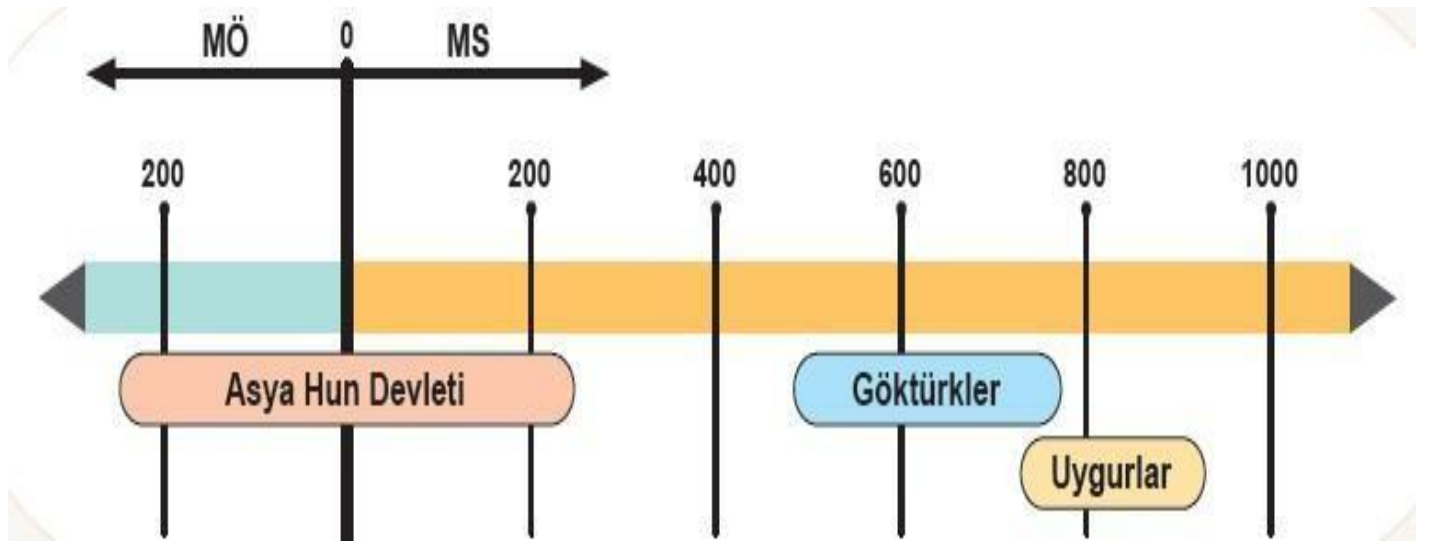
Buna göre,

- I. Konargöçer bir yaşam sürülmesi,
- II. En çok at, sığır ve koyun yetiştirilmesi,
- III. Tarım, madencilik ve dokumacılık alanlarının gelişmesi

hangilerinin Türklerin bozkır kültürüne göre hareket ettiğine kanıt oluşturmaktadır?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

Soru 2: Aşağıda Türkistan'da kurulan Türk devletleri ile ilgili bir tarih şeridi verilmiştir.



Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Asya Hun Devleti en uzun süre hüküm sürmüştür.
- B) Günümüze en yakın kurulan devlet Uygurlar olmuştur.
- C) Göktürk ve Asya Hun Devletleri aynı dönemde yaşamıştır.
- D) Asya Hun Devleti hem MÖ hem de MS dönemlerinde varlığını devam ettirmiştir.

Soru 7:

Türkistan'ın geniş düzlükleri doğal korunaklı bir alan özelliğine sahip değildi. Ayrıca su, tarım alanı, mera gibi kaynakların azlığı boylar ve devletler arasında rekabeti artırmıştı. Bu nedenlerle Türkler savunmaya önem vermiş ve savaşçı özellikleriyle ön plana çıkmışlardır. Türk ordusunu diğer devletlerden ayıran bazı özellikler vardır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Türk ordusunu diğer ordulardan ayıran özelliklerden biri değildir?

- A) Ordudaki askerlerin çoğunluğunun paralı olması
- B) Orduya katılmanın halk için vatani görev olarak kabul edilmesi
- C) Kadın-erkek-genç-yaşlı herkesin savaşabilecek durumda olması
- D) Süvarilerin hızlı hareket etmesiyle yaya askerlere karşı üstünlük kurabilmesi

Soru 8:

Anayasa karşılığı olarak töre vardı. Töre hükümleri değişik şartlar altında etkinliğini sürdürebilmek için değişebilirdi. Ancak törenin bazı hükümleri kesinlikle değişmezdi. Bunlar könilik (adalet), uzluk (iyilik, faydalılık), tuzluk (eşitlik), kişilik (insanlık) idi. Gök Türk Devleti'nde yüksek devlet mahkemesine "yargu" denirdi. Yine kaynaklar araştırıldığında, Gök Türk Devleti'nde bir adliye (könilik) müessesesi olduğunu anlıyoruz.

Çift, & Taşağıl, 2022,

Metne göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Yazılı kurallar yerine yazısız kuralların uygulandığına
- B) İnsan hakları ile ilgili kural ve kavramların varlığına
- C) Tüm kuralların değiştirilmeden yerine getirildiğine
- D) Adalet ile ilgili kurumların açıldığına

Soru 9:

İlk Türk devletlerinde tahta oymacılığı ve maden işlemeciliği oldukça gelişmişti. Kemer tokaları, kılıç, hançer kabzası, at koşum takımı gibi taşınabilir malzeme üzerine işlenmiş hayvan figürleri bulunmaktaydı. Bu eşyalarda pars, kaplan, kurt, yırtıcı kuş, geyik, at, koyun, keçi vb. hayvan motifleri yer almaktaydı.

Metinde Türklerin hangi alandaki çalışmaları açıklanmıştır?

- A) Kültürel
- B) Sanat
- C) Siyasi
- D) Sosyal

Soru 10:

(...) Eski Türk topluluklarında ve devletlerinde ticaret, büyük ölçüde “değiş tokuş” esasına dayanıyordu. Başka bir ifade ile söylemek gerekirse, alınan mal karşılığında başka bir mal verilmekteydi. (...) Türklerin ihraç ettikleri mallar arasında canlı hayvan ve hayvan ürünleri baş sırayı alıyordu. Mesela, Hun Türkleri, M.S. 52 yılında Çin’e çok miktarda sığır sevk etmişler ve bu malları Çin pazarlarında satmışlardır. Yine aynı Hun Türkleri, aynı tarihte, Çin sarayına haraç adı altında “at ve kürk” sunmuş; karşılığında da “ipek” almışlardır. (...)

Koca, 2002,

Metne göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Türkler karşılıksız olarak Çinlilere canlı ve cansız mallar takdim etmişlerdir.
- B) Türk devletlerinde ticari faaliyetler takas usulüyle devam etmiştir.
- C) Türkler en fazla hayvan ve hayvan ürünleri satmışlardır.
- D) Türkler Çin ülkesine ürünlerini götürerek satmışlardır.

Soru 11: Aşağıda İlk Türk devletleri ile ilgili kavramlar ve bu kavramların açıklaması verilmiştir.

I	Orhun Yazıtları	II	Minyatür
III	Maniheizm	IV	Konargöçer

- ➡ II. Göktürk Devleti Dönemi'nden kalan, Türklere ait ilk yazılı kaynaklardan biridir.
- ➡ İlk Türk devletlerinde halkın coğrafyaya uyum sağlayabilmek ve hayvancılık yapabilmek için tercih ettiği yaşam biçimidir.
- ➡ Uygurlarda rastlanan resim sanatlarından.

Buna göre açıklamalar kavramlarla eşleştirildiğinde kaç numaralı kavram dışarıda kalır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

Soru 12:

İlk Türk devletlerinde tahta oymacılığı ve maden işlemeciliği oldukça gelişmişti. Kemer tokaları, kılıç, hançer kabzası, at koşum takımı gibi taşınabilir malzeme üzerine işlenmiş hayvan figürleri bulunmaktaydı. Bu eşyalarda pars, kaplan, kurt, yırtıcı kuş, geyik, at, koyun, keçi vb. hayvan motifleri yer almaktaydı.

Bu olay Hz. Muhammed (sav)’in aşağıdakilerden hangisine verdiği önemi gösterir?

- A) Ekonomi
- B) Kültür
- C) Eğitim
- D) Sanat

Soru 13:

İslam Peygamberi Hz. Muhammed'in Mekke'den Medine'ye hicretinin ardından, şehirde yaşayan farklı etnik ve dini unsurlar arasında bir hukuki zemin oluşturma ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Müslümanlar ile Müslüman olmayanlar arasındaki çatışmaları çözmeyi ve şehrin sakinleri arasında karşılıklı hakları belirlemeyi amaçlayan bu sözleşme kimi düşünürler tarafından da insanlık tarihinin ilk yazılı anayasası olarak tanımlanmıştır.

Bu metinde Medine Vesikası aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabına ulaşamaz?

- A) İmzalanma gerekçesi neydi?
- B) Hangi olaydan sonra imzalanmıştır?
- C) Sözleşme hangi unsurları kapsamaktadır?
- D) Sözleşme ile ilgili şair ve yazarların görüşü nedir?

Soru 14:

- ◆ İslamiyet hızla yayılmıştır.
- ◆ Medine'de İslam Devleti kuruldu.
- ◆ Müslümanlar Mekkeliler karşısında siyasi güç haline geldi.
- ◆ Hz. Ömer döneminde uygulamaya konan takvimin başlangıcı kabul edilmiştir

Metinde sonuçları verilen olay aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Medine Vesikası
- B) Hudeybiye Anlaşması
- C) Mekke'den Medine'ye Hicret
- D) Veda Hutbesi

Soru 15:

İslamiyet, hastalıkların tedavisine büyük önem vermiştir. Hz. Muhammed (sav); insanlara tedavi olmalarını tavsiye etmiş, çeşitli tedavi yöntemleri önermiş ve hastalandığı zaman kendisi de hekimlere görünmüştür. Onun tedavi konusundaki sözleri Tıbb-ı Nebvî olarak adlandırılmıştır.

Metinde Hz. Muhammed (sav)'in hangi alandaki çalışmaları ile ilgili bilgi verilmiştir?

- A) Spor
- B) Sağlık
- C) Eğitim
- D) Sanat

Soru 16: Aşağıda Hz. Ömer Döneminde yapılan çalışmalar verilmiştir.

- Küfe, Basra ve Fustat (Kahire) şehirleri kurulmuştur.
- Şehirlere vali, katib, divan katibi, ve askerlikten, güvenlikten, vergiden ve maliyeden sorumlu memurlar tayin etmiştir.
- Beytül mal (devlet hazinesi) teşkilatı kurulmuştur.

Metne göre yapılan çalışmaların aşağıdaki alanlardan hangisi ile ilgili olduğu söylenemez?

- A) Siyasi
- B) Adli
- C) İdari
- D) Ekonomik

Soru 17:

Hız. Ebubekir	Kur'an-ı Kerim çoğaltılarak diğler şehirlere gönderilmiştir.
Hız. Ömer	Devletin sınırları genişlediğı için ÷lke, illere ayrılarak valiler görevlendirilmiştir.
Hız. Osman	Kur'an-ı Kerim kitap haline getirilmiştir.
Hız. Ali	Okullar açmış, kendisi de okullarda öğretmenlik yapmıştır.

Osman Furkan yukarıdaki tabloya dört halife döneminin önemli olaylarını yazmıştır. Ancak bu olayları yazarken bir hata yapmıştır.

Osman Furkan'ın yaptığı hatayı düzeltebilmesi için aşağıdaki hangi halifelerin yerlerini değiştirmelidir?

- A) Hz. Ebubekir – Hz. Ali
C) Hz. Ebubekir – Hz. Osman
B) Hz. Ömer – Hz. Osman
D) Hz. Osman – Hz. Ali

Soru 18:

Kitaplar sadece içindeki bilgiler sebebi ile değil, yazı stili, cildi, süslemeleri ile de İslam medeniyetinde özel bir yer kaplamıştır. Hüsni hat, tezhib ve cilde, Müslümanların ilgisi artmıştır.

Metne göre bu çalışmaların hangi alanla ilgili olduğu söylenebilir?

- A) Sanat
B) Edebiyat
C) Eğitim
D) Tarih

Soru 19: Aşağıda Abbasi Devleti, Emevi Devleti ve Endülüs Emevi Devletleri ile ilgili bilgiler verilmiştir.

I- Fetihler sebebiyle çok geniş bir sahaya yayılan Müslümanlar Eski Yunan, İran ve kısmen de Hint kültürüyle temasları sonucu, antik dünyanın ilmî ve felsefî eserlerini Arapçaya çevirmişlerdir.

II- Dinî bilimlerin yanı sıra pozitif ve sosyal bilimlerde de çalışmalar yapıldı. Başta felsefe olmak üzere astronomi, matematik, tıp, kimya gibi bilimlere ait eserler Arapçaya çevrildi.

III- Yaptıkları çalışmalarla bilim, sanat, mimari gibi alanlarda insanlığın ortak mirasına katkıda bulunmuşlardır. Örneğin Müslümanlardan kâğıt kullanımının öğrenilmesi, Batı toplumunu aydınlatacak olan bilginin hızlı yayılmasına zemin hazırlamıştır.

IV- Birçok İslâm devletine tesiri bulunan yenilikler ihdâs etmişlerdir. Bunlardan birisi olan kâdî'l-kudâtlık (başkadı) kurumunun teşekkülü, devletin adalet teşkilatında önemli bir gelişmedir

Metindeki bilgilerden hangilerinin Abbasi Devleti ile ilgili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız III
B) I ve IV
C) II ve III
D) II ve IV

Soru 20:

Bilim tarihinin gelişim duraklarından biri olan Beytülhikme akademisi uzun yıllar boyunca bilimsel faaliyetlerin merkezi konumunda olmuştur. Bağdat'ta kurulmuş olan Beytülhikme'de özellikle Hint, Helen ve Yunan bilimine ait eserler tercüme edilerek kadim bilgiler geliştirilmiş, bilimsel çalışmalar daha ileriye taşınmıştır. Farklı etnik ve dini kökenlere ait düşüncelerin de kayda değer görülerek, zamanın şartları çerçevesinde bilimsel bilgi üretebilme gayesiyle çalışılan Beytülhikme'de dünyanın değişik coğrafyalarından bilginler buluşmuşlardır. Beytülhikme'de toplanan bilginler matematikten felsefeye, tıptan ilâhiyata, geometriden şiire, hayatın tüm alanlarındaki konular ile ilgili bilimsel çalışmalar yapmışlardır. Günümüz bilimlerinin temeli bu çalışmalar ile atılmıştır.

Güneş, 2022,

Metne göre Beytülhikme ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Bilim ve gelişim merkezi olduğuna
- B) Birçok farklı kültüre ait kitapların tercüme edildiğine
- C) Farklı bilim dalları ile ilgili faaliyetlerin yürütüldüğüne
- D) Tüm çalışma yapan bilginlerin Arap coğrafyasından olduğuna

Soru 21:

(...) Eski Türklerde bozkır kültürü ve konargöçer kültür yapısı nedeniyle özellikle Hun ve Göktürk dönemlerine kadar çok fazla mimari eser olmasa da evlerin bu dönemde daha ziyade kerpiçten yapıldığını söylemek mümkündür. Uygurlar dönemiyle birlikte Orta Asya'da (Türkistan) evler, tapınaklar ve şehirler inşa edilmeye başlanmıştır. Türkler bu dönemde genellikle kurdukları kasabalarda binalarını daha çok çamur ve topraktan (kerpiç) yapmış, bazı Türkler ise ahşap meskenler inşa etmişlerdir. (...)

Deveci Bozkuş, 2022,

Metne göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Yaşam biçimleri mimariyi etkilemiştir.
- B) Uygurlar döneminden itibaren mimari binalar yapılmıştır.
- C) Uygurlardan önce de az sayıda mimari eserler bulunmaktadır.
- D) Binalardda toprak ve ağaç gibi doğal kaynaklar kullanılmıştır.

Soru 22:

Orta Asya'da Gök Türk Devleti yıkılınca otorite boşluğu ortaya çıkmıştır. Bu otorite boşluğundan faydalanmak isteyen Araplar ve Çinliler arasında mücadele başlamıştır. Abbasiler ve Çinliler arasındaki bu mücadele Talas Savaşı'na neden olmuştur. Abbasiler bu savaşta Çin'e karşı Türklerle ittifak kurmuş ve Türklerin desteği ile büyük bir zafer kazanmıştır. Zaferden sonra Araplar ve Türkler arasında başlayan dostluk ve iyi ilişkiler sayesinde Türkler İslam dinini yakından tanımıştır. Ayrıca Müslümanlar kâğıt, matbaa, barut, pusula gibi icatları Çinlilerden öğrenerek dünyaya yayılmasına katkı sağlamışlardır.

Metne göre aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Dostluklar milletlerin dini yaşantılarındaki değişimlerine etki etmiştir.
- B) Orta Asya'da yönetim boşluğu devletlerarası savaşlara neden olmuştur.
- C) Müslüman Araplar ile Müslüman olmayan Türkler arasında iş birliği yapılmıştır.
- D) Müslüman Türkler buluşlar yapmış, bu buluşların Avrupa'ya taşınmasını sağlamıştır.

Soru 23: “Türklerin İslamiyet’i kabul etmelerinde Gök Tengri inancında İslamiyet’e benzer yönlerin bulunması da etkili olmuştur.” **diyen bir tarihçinin düşüncesini aşağıdakilerden hangisi desteklemez?**

- A) Türklerin konargöçer yaşam biçimi
C) Tek tanrı inancı

- B) Adak ve kurban kesme geleneği
D) Cennet ve cehennem inancı

Soru 24: Aşağıda Türklerdeki sanat dalları ile ilgili görseller ve bu görsellerin açıklamaları verilmiştir.



I



II



III



IV

- İslamiyet’ten sonra Türklerdeki güzel yazı yazma ve süsleme sanatıdır.
- Levhaların, yazma eserlerin ve sayfaların yaldız ve boya kullanılarak süslenmesi, yaldızlanmasıyla yapılan süsleme sanatıdır.
- Kıvamlı suyun üzerine gül dalı ve at kılından mamul fırçalar yardımıyla sığır ödü ilave edilerek ayarlanmış, suda erimez boyaların yüzeye serpilip kâğıda alınmasıyla oluşan kâğıt bezeme (süsleme) sanatıdır.

Bu açıklamalara göre kaç numaralı görsel ile ilgili bilgiye ulaşamaz?

A) I

B) II

C) III

D) IV

Soru 25:

--- Kaşgarlı Mahmut tarafından yazılmıştır.

--- Türkçenin bilinen ilk sözlüğüdür.

Yazılış amaçları şunlardır:

- ❖ Türk dilinin zenginliği ve güzelliğini göstermek
- ❖ Araplara Türkçe'yi öğretmek
- ❖ Arapçanın Türkçeden üstün olmadığını belirtmek

Bilgileri verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) Atabetül Hakayık

B) Kutadgu Bilig

C) Siyasetname

D) Divanü Lügait Türk

Soru 26: Aşağıda İslamiyet'in kabulüyle Türklerin sosyal ve kültürel hayatlarında meydana gelen değişim ile ilgili cümleler verilmiştir.

- ❖ Türklerde Arap alfabesinin kullanımı yaygınlaşmıştır.
- ❖ Kutadgu Bilig, Divanü Lügati't-Türk gibi eserler kaleme alınmıştır.
- ❖ Türkçe konuşulmaya devam edilmiş ancak Arapça ve Farsça kelimeler dilimize girmeye başlamıştır.

Bu cümlelerdeki örnekler aşağıdaki alanlardan hangisi ile ilgilidir?

A) Mimari

B) Yazı, dil ve edebiyat

C) Sanat

D) Hayat biçimi

Soru 27:

- ❖ Karluk, Yağma ve Çiğil Türkleri tarafından kuruldular.
- ❖ Satuk Buğra Han'ın İslamiyet'i kabulü ile ilk Müslüman Türk devleti haline geldiler.
- ❖ Türkçe'yi resmi dil kabul etmişlerdir.
- ❖ İpek Yolu üzerinde tüccarları konaklaması için yaptıkları kervansaraylar ticaretin gelişmesini sağlamıştır.

Bilgileri verilen Müslüman Türk Devleti aşağıdakilerden hangisidir?

A) Gazneliler

B) Büyük Selçuklular

C) Karahanlılar

D) Türkiye Selçukluları

Soru 28:

-  Tuğrul Bey tarafından Gazneliler ile yapılan Dandanakan Savaşı'ndan sonra kurulmuştur. Devlet ismini Tuğrul Beyin dedesi Selçuk'tan almıştır.
-  1015 yılından itibaren Anadolu'ya akınlar düzenleyerek Anadolu'yu tanıma fırsatı bulmuşlardır.
-  Melikşah döneminde en parlak dönemini yaşamıştır.
-  1141'de Karahitay Moğollarıyla yapılan Katvan Savaşı ile yıkılma sürecine girmiştir.

Bilgileri verilen Müslüman Türk Devleti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Büyük Selçuklular B) Gazneliler C) Karahanlılar D) Türkiye Selçukluları

Soru 29:

1048'de Selçuklular ile Doğu Roma İmparatorluğu arasında gerçekleşen bu savaşı Selçuklular kazanmış ve bu zafer, iki devlet arasında yaklaşık bir asır sürecektir. Selçuklu Hükümdarı Tuğrul Bey Dönemi'ndeki akınlarla Kars'tan Sivas'a kadar birçok Doğu Roma kalesi tahrip edilmiş ve Doğu Roma kuvvetleri zayıflatılmıştır. Türkmenler planlı bir şekilde Kızılırmak kıyılarına kadar gelmişti. Zaferden sonra Türkmenler, Selçuklu hanedanı etrafında toplanarak fethedilen bölgelere yerleştiler. Anadolu'ya ailelerini, çadırlarını, hayvanlarını, göçebe yaşam tarzlarına ait kültürlerini, silahlarını ve kıyafetlerini de getirdiler. Bu iskân olayı, Türk tarihi için bir dönüm noktasıydı. Türkistan'dan sonra Azerbaycan, Anadolu, Irak ve Suriye topraklarını kapsayan bölge; XI. ve XIII. Yüzyıllarda Türklerin ikinci anavatanı hâline geldi.

Türk tarihine etkileri açıklanan bu savaş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Talas B) Miryokefalon C) Malazgirt D) Pasinler

Soru 30:

-  Anadolu'nun kapıları Türklere açıldı.
-  Türkler Anadolu'ya yerleşmeye başladı.
-  Anadolu'da ilk Türk beylikleri kurulmaya başladı.
-  Doğu Roma İmparatorluğunun Avrupalı devletlerden yardım isteyince Haçlı Saldırıları başladı.
-  Selçuklu Devleti'nin İslam dünyasındaki saygınlığı arttı.

Sonuçları verilen bu savaş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Malazgirt B) Talas C) Miryokefalon D) Pasinler

Soru 31: Aşağıda ilk Türk Beyliklerinin yaptığı bazı çalışmalar verilmiştir.

- Anadolu'da ilk medrese olan Yağıbasan Medresesini yapan Türk beyliğidir.
- 1985'te Türkiye'nin UNESCO Dünya Miras Listesi'ne giren ilk mimari yapı olan Divriği Ulu Camii ve Darüşşifasını yapan Türk beyliğidir.
- UNESCO Dünya Kültür Mirası Listesi'nde yer alan ve dünyadaki en büyük taş kemerli köprü olan Malabadi Köprüsü'nü yapan Türk beyliğidir.

Bu açıklamalarda aşağıdaki beyliklerden hangisi ile ilgili bilgiye ulaşamaz?

- A) Danişmentliler B) Çaka C) Mengücekliler D) Artuklular

Soru 32: Aşağıda Haçlı saldırılarının bazı sonuçları verilmiştir.

- Avrupa'da din adamlarına ve kiliseye duyulan güven azaldı.
- Skolastik (baskıcı) düşünce zayıfladı.
- Türklerin Avrupa'daki ilerleyişi durdu.
- Doğu-Batı ticareti gelişti
- Akdeniz limanları önem kazandı.

Verilen bilgilere göre, aşağıdaki alanlardan hangisi ile ilgili bilgiye ulaşamaz?

- A) Sosyal B) Ekonomik C) Dini D) Siyasi

HAZIRLAYAN: Mustafa KARAKUŞ
Sosyal Bilgiler Öğretmeni

@sosyalhocasimustafa

**6. SINIF 3.ÖĞRENME ALANI: ORTAK MİRASIMIZ
BECERİ TEMELLİ TEST SORULARI CEVAP ANAHTARI**

Soru-1 D	Soru-2 C	Soru-3 B	Soru-4 A	Soru-5 B	Soru-6 D	Soru-7 A	Soru-8 C
Soru-9 B	Soru-10 A	Soru-11 C	Soru-12 C	Soru-13 D	Soru-14 C	Soru-15 B	Soru-16 B
Soru-17 C	Soru-18 A	Soru-19 B	Soru-20 D	Soru-21 C	Soru-22 D	Soru-23 A	Soru-24 D
Soru-25 D	Soru-26 B	Soru-27 C	Soru-28 A	Soru-29 D	Soru-30 A	Soru-31 B	Soru-32 A

**DiĞER DERS İÇERİKLERİ İÇİN AŞAĞIDAKİ KANAL
LİNKLERİME TIKLAYINIZ.**

İNSTAGRAM HESABIM:

<https://www.instagram.com/sosyalhocasimustafa/>

TELEGRAM HESABIM:

<https://t.me/sosyalhocasimustafakarakus>

WHATSAPP HESABIM

<https://whatsapp.com/channel/0029VaA9Dzy4o7qDiBoEdD0z>

YOUTUBE HESABIM:

<https://www.youtube.com/@sosyalhocasimustafa>